

תפילות יום כפור

איך נתכוון לתפילת הימים הנוראים? קובץ ראשון הופץ על ראש השנה, וקובץ זה נועד להשלים, ואף להיות עצמאי למי שאינו מחזיק את הקובץ הראשון.

מעבר לשופר והמזמור שקוראים ערב ובוקר, מה נוכל לעשות כדי שלא נרגיש שבית הכנסת הפך בראש השנה לבית אופרה או מתנ"ס לשירה בציבור? מטרת הקובץ הזה איננה להחזיר בתשובה, אלא לשנות את הרגשת העומד בבית הכנסת מול ספר עבה מלא וגדוש פרקים שלמים שקשה להתחבר אליהם. מי מבין את התפתלות הקליר בנסיונו הנואש גם לחרוז, גם לאזן את משקל השירה, גם לצקת תוכן מקורי - בשפת עֶבֶר - לבקשת סליחה מרבון העולם?

משימתנו הראשונה איפוא היא שנבין קצת את מוצא פינו, גם כי ברור שלא נוכל לעמוד בקצב החזן והקהל אשר יקראו או ישירו קטעים במהירות שאיננה מאפשרת לנו לחשוב על התוכן. לאותו חזן יש תפקיד נוסף: להביע את תפילתנו-תפילתו בצורה המתקבלת בשמים. לא כצפצוף הזרזיר שאין איש יודע אם יש לו פירוש בכלל, אלא כמשפטים בנויים לפי הדקדוק שאנחנו מבינים. ואם הוא אינו מבין את אשר הוא קורא, אז לפחות ננסה לעזור לו לקרוא ולחבר את הדברים **כאילו** הוא קורא יפה, ולפחות הקהל יתחבר בזה לתפילתו.

לכן מוגש בזה אוסף תפילות המיוחדות לימים הנוראים, ערוכות על הדף להקל על הקריאה וההבנה. תפילות ופיוטים שקוראים רק פעם אחת בשנה בדרך כלל הושמטו, ולכן נשארו עם החשובות יותר: העמידה, פיוטים שחוזרים לפחות פעמיים ביום כפור וכד'. לא אנסה להסביר את המילים או 'לתרגם' לעברית קלה בת ימינו, כי הרוצה להעמיק יכול לפנות למחזורים שעוסקים בכך, החל מן הכרכים המכובדים של **גולדשמידט**, **וינגרטן**, **בירנבוים** [אנגלית] ואחרים, וכלה ב**רינת ישראל** השווה לכל נפש. הקפדנו לצמצם את הקובץ כאשר תפילות 'כל השנה' כבר טופלו בספרים אחרים, ובפרט בסידורי 'ושננתם'.

פיוטים רבים נכתבו על ידי חזנים שחשבו על דרך שהקהל יקשיב לקולם העָרֵב. לעתים קהילות הוסיפו שיש לפתוח את ארון הקודש, ובכך למשוך תשומת לב לפיוט מסוים. כאשר היה מנהג לעמוד בשעת פתיחת ההיכל, הדבר שָׁרַת אותם, ונוצר רושם שהפיוט שלהם חשוב יותר מאחרים, גם כאשר רבים לא הבינו את הפיוט, וודאי לא ידעו מה מיוחד בו: אולי רק המנגינה. פיוטים רבים השתבשו במשך השנים, עד כדי קושי של ממש להבין מה הקשר בין משפט אחד ובין חברו שקדם לו.

בסוף הקובץ תמצאו קובץ 'בנעימה קדושה' להבנת התפילות, וכן יש בו מעט עצות לחזן למען ציבור השומעים, שיוכלו גם הם להבין את התפילה. ולמי שמצאו חן בעיניו העריכה וההערות, כדאי להעזר גם כל השנה בסידורי 'ושננתם'.

אליהוא שנון, קב' סעד, fpzevo@gmail.com - אלול תשפ"ג

הקדמה.....א
עמידה לערבית, שחרית, מוסף ומנחה.....ג
הוספות לערבית ושחרית.....יא
הוספות למוסף:
תפלה לחזן.....יג
פיוטים לחזרת צליח הצבור.....יג
עמידה לנעילה.....יט
בנעימה קדושה.....כ

• הסימן [=] משמש להדגיש שיש הקבלה, והיא נמצאת בתפילות במקום ששורה שלמה מקבילה לשורה השלמה שלפניה, או שבאמצע שורה ששני חצאיה מקבילים זה לזה. לא סומנו ההקבלות בפסוקי המקרא.

• גרסה מעודכנת של הקובץ הזה נמצאת במרשתת באתר המחבר:

<http://www1.saad.org.il/elihu/tefillah/tefillah.html>

באתר נמצאים קבצים אחרים הקשורים לתפלות כל השנה, כגון עזרים לחזן ולכהנים, הלל, הושענות, וידוי מעשרות, אקדמות, ברכת המזון מוגדלת, סיום מסכת ועוד.

* * * * *

עמידה ליום כפור

לערבית, לשחרית ולמנחה, וגם למוסף.

אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
אֱלֹהֵי אֲבֹרָהּ, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.
הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן,
גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,
וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים,
וְכַתְּבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶגֶן אֲבֹרָהּ.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם, אֲדֹנָי, מַחֲיֵה מֵתִים אַתָּה,
רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרִיד הָטֵל,
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחֲיֵה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,
סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים,
וּמְקִים אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עָפָר,
מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת? =
וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמַחֲיֵה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה?

מִי כְמוֹךָ, אֵב הַרְחָמִים? זוֹכֵר יְצוּרֵיוֹ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנִאֲמֵן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַחֲיֵה הַמֵּתִים.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכָל-יוֹם יְהִלְלוּךָ סְלָה.

וּבִכְן, תֵּן פָּחַדְךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל-כָּל-מַעֲשֶׂיךָ,
וְאִמְתָּךְ עַל-כָּל-מַה שֶּׁבָּרָאת.
וְיִירָאוּךָ כָּל-הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל-הַבְּרוּאִים,
וְיַעֲשׂוּ כָל־מִצְוָתְךָ אַחַת לְעֶשְׂרֵת רִצּוֹנְךָ בְּלִבָּב שָׁלֵם.
כְּמוֹ שֶׁיְדַעְנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְׁלֵטוֹן לְפָנֶיךָ, עַז בִּידְךָ וּגְבוּרָה בְּיַמֶּיךָ,
וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל-כָּל-מַה שֶּׁבָּרָאת.

וּבִכְן, תֵּן כְּבוֹד, יְיָ, לְעַמְּךָ, תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ, וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ,
וּפְתִיחוּן-פֶּה לְמִיחֲלִים לָךְ, שְׁמִיחָה לְאַרְצְךָ וְשִׂשׂוֹן לְעִירְךָ,
וְצִמְיַחַת קָרֵן לְדוֹד עַבְדְּךָ, וְעֲרִיכְתָּ-נָר לְבֶן-יִשְׁי מְשִׁיחְךָ –
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבִכְן, צְדִיקִים יֵרְאוּ וְיִשְׁמְחוּ, וְיִשְׂרָאֵל יַעֲלֶזוּ, וְחֲסִידִים בְּרָנָה יִגִּילוּ,
וְעוֹלָתְךָ תִּקְפֹּץ-פִּיהָ, וְכָל-הָרִשְׁעָה כָּלָה כְּעָשָׁן תִּכָּלֶה,
כִּי תַעֲבִיר מִמֶּשְׁלַת זָדוֹן מִן-הָאָרֶץ.

ותמלך אתה, יי, לבדך על-כל-מעשיך – בהר ציון משכן כבודך,
ובירושלים עיר קדשך. כפתוב בדברי קדשך:
ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה.

קדוש אתה ונורא שמך, ואין אלוה מבלעדיך. כפתוב:
ויגבה יהוה צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה.
ברוך אתה יי, המלך הקדוש.

אתה בחרתנו מכל-העמים, אהבת אותנו ורצית בנו,
ורוממתנו מכל-הלשונות, וקדשתנו במצותיך,
וקרבתנו מלפנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

ותתן-לנו, יי אלהינו, באהבה
את-יום (בשבת: השבת הזה לקדשה ולמנוחה ואת-יום) הכפורים הזה,
למחילה ולסליחה ולכפרה, ולמחל-בו את-כל-עונותינו,
מקרא-קדש, זכר ליציאת מצרים.

במוסף ממשיכים בעמוד הבא

בערבית, בשחרית ובמנוחה:
אלהינו ואלהי אבותינו,
יעלה ויבוא, ויגיע, ויראה, וירצה, וישמע, ויפקד, ויזכר זכרוננו,
ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן-דוד עבדך,
וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל-עמך בית ישראל –
לפניך,
לפליטה, לטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום
ביום הכפורים הזה
זכרנו, יי, אלהינו, בו – לטובה,
ופקדנו בו – לברכה, והושיענו בו – לחיים,
ובדבר ישועה ורחמים, חוס וחסנו, ורחם עלינו והושיענו,
כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.
ממשיכם בעמוד למעלה: "אלהינו ואלהי אבותינו"

1. יש אומרים בשבת: באהבה מקרא-קדש.

למוסף: ומפני חטאינו גלינו מארצנו, ונתרחקנו מעל-אדמתנו.
ואין אנחנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך,
בבית הגדול והקדוש, שנקרא שמך עליו,
מפני היד השלוחה במקדשך.

יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, מלך רחמן,
שתשוב ותרחם עלינו ועל-מקדשך ברחמיך הרבים,
ותבנהו מהרה ותגדל כבודו.

אבינו מלפנו, גלה כבוד-מלכותך עלינו מהרה,
והופע והנשא עלינו לעיני כל-חי,

וקרב פזורינו מבין הגוים = ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ.
והביאנו לציון עירך ברנה = ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם.
ושם נעשה לפניך את-קרבנות חובותינו:
תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם.

ואת-מוסף (בשבת: מוספי יום השבת הזה ויום הכפורים הזה

נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך,

כמו שכתבת עלינו בתורתך על-ידי משה עבדך, מפי כבודך,
כאמור:

בשבת: וביום השבת שני-כבשים בני-שנה תמימים
ושני עשורים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו.
עלת שבת בשבתו על-עלת התמיד ונסכה.

ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא-קדש יהיה לכם

ועניתם את-נפשותיכם כל-מלאכה לא תעשו.

והקרבתם עלה ליהוה ריח ניחח פר בן-בקר אחד איל אחד

כבשים בני-שנה שבעה תמימים יהיו לכם.

ומנחתם ונספיהם כמדבר:

שלשה עשורים לפר, ושני עשורים לאיל, ועשורון לכבש,

ויין כנסכו, ושני שעירים לכפר, ושני תמידים כהלכתם.

בשבת: ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג,
עם מקדשי שביעי, כלם ישבעו ויתענגו מטובך,
והשביעי רצית בו וקדשתו, חמדת ימים אותו קראת,
זכר למעשה בראשית.

בכל התפלות אומרים:

אלהינו ואלהי אבותינו,
מחל לעונותינו ביום (יא בשבת: השבת הזה וכיום) הכפורים הזה,
מחה וזעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך, כאמור:
אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכר.
ונאמר: מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאותיך שובה אלי כי גאלתיך.
ונאמר: כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם
מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו.

אלהינו ואלהי אבותינו, (בשבת: רצה במנוחתנו)

קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך,
שבענו מטובך, ושמחנו בישועתך,
(בשבת: והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך,
וינחונו בה ישראל מקדשי שמך). וטהר לבנו לעבדך באמת,
כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכל-דור ודור,
ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל סולח.
ברוך אתה יי, מלך מוחל וסולח לעונותינו, ולעונות בית ישראל,
ומעביר אשמותינו בכל-שנה ושנה,
מלך על-כל-הארץ, מקדש (בשבת: השבת ו) ישראל ויום הכפורים.

רצה, יי אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם,
והשב את-העבודה לדביר ביתך,
ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון,
ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.
ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים.
ברוך אתה יי, המחזיר שכינתו לציון.

מודים דרבנן:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו,
אלהי כל-בשר, יוצרנו, יוצר בראשית.
ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש, על שהחייטנו וקימתנו.
כן תחיינו ותקיימנו, ותאסף גליותינו לחצרות קדשך,
לשמך חקיד ולעשות רצונך, ולעבדך בלבב שלם, על שאנחנו מודים לך.
ברוך אל ההודאות.

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד,
צור חיינו, מגן ישענו אתה הוא.

לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך –

על-חיינו המסורים בידך, ועל-נשמותינו הפקודות לך,
ועל-נסיד שבכל-יום עמנו, ועל-נפלאותיך וטובותיך שבכל-עת –
ערב ובקר וצהרים.

הטוב כי לא כלו רחמיך, והמרחם כי לא תמו חסדיך,

מעולם קנינו לך.

ועל-כלם יתברך ויתרומם שמך, מלכנו, תמיד לעולם ועד.

וכתב לחיים טובים כל-בני בריתך.

וכל החיים יודוך סלה,

ויהללו את-שמך באמת, האל ישועתנו ועזרתנו סלה.

ברוך אתה יי, הטוב שמך ולך נאה להודות.

בשחרית, במוסף במנחה:

שים שלום, טובה וברכה, חן וחסד ורחמים
עלינו ועל-כל-ישראל עמך.

ברכנו, אבינו, כלנו כאחד באור פניך,

כי באור פניך נתת לנו, יי אלהינו,

תורת חיים ואהבת-חסד, וצדקה וברכה

ורחמים וחיים ושלום,

וטוב בעיניך לברך את-עמך ישראל בכל-עת ובכל-שעה בשלומך.

בספר חיים, ברכה, ושלום, ופרנסה טובה נזכר.

ונכתב לפניך אנחנו וכל-עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום.

ברוך אתה יי, המברך את-עמו ישראל בשלום.

אלהינו ואלהי אבותינו, תבוא לפניך תפלתנו, ואל תתעלם מתחנונתנו.

שאינ אנחנו עזי פנים וקשי ערף

לומר לפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו: "צדיקים אנחנו ולא חטאנו",

בערבית:

שלום רב

על-ישראל עמך

תשים לעולם,

כי אתה הוא מלך

אדון לכל-השלום.

אָבֵל אָנַחְנוּ וְאִבּוֹתֵינוּ חֲטָאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בִּגְדָנוּ. גִּזְלָנוּ. דְּבָרָנוּ דְּפִי.

הַעֲוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדָנוּ. חֲמִסָּנוּ. טַפְלָנוּ שֶׁקָּרָא.

יַעֲצָנוּ רָע. כְּזָבָנוּ. לָצָנוּ. מִרְדָּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ.

עֲוִינוּ. פִּשְׁעָנוּ. צָרְרָנוּ. קִשְׁיָנוּ עָרָף.

רִשְׁעָנוּ. שַׁחֲתָנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲוִינוּ. תַּעֲתַעְנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמַּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוִה־לָנוּ.

וְאַתָּה צָדִיק עַל־כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ. כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאִנַּחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

מה נאמר לַפָּנֶיךָ, יוֹשֵׁב מְרוֹם? = וּמָה נִסְפָּר לַפָּנֶיךָ, שׁוֹכֵן שְׁחָקִים?

הֲלֹא כָל־הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגָלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רִזֵּי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חֵי.

אַתָּה חוֹפֵשׁ כָּל־חַדְרֵי בָטָן וּבוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב.

אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנְּגִד עֵינֶיךָ.

וּבִכֵּן יֵחִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,

שֶׁתִּסְלַח־לָנוּ עַל־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ, וְתִמְחַל־לָנוּ עַל־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ,

וְתִכְפֹּר־לָנוּ עַל־כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּאִנּוּס וּבִרְצוֹן.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּכָלִי דַּעַת.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּכַטִּי שְׁפָתַיִם.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּדָבוּר פֶּה.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּדַעַת וּבִמְרֻמָּה.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּהִנָּאֵת רָע.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּדוּדֵי פֶה.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּוַעֲדֵת זָנוּת.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּזִדּוֹן וּבִשְׁגָגָה.

וְעַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּזִלְזוּל הַדּוֹרִים וּמִדּוֹרִים.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּחֻזֵּק יָד.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּטִמְאַת שְׁפָתַיִם.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּיִצְרַת הָרֶעַ.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּיֻדְעִים וּבִלֹּא יוֹדְעִים.

וְעַל כָּל־סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מַחֲל־לָנוּ. כִּפֹּר־לָנוּ.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּכַפַּת שַׁחַד.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכֻזָּב.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרֶעַ.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּלִצּוֹן.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּמִשָּׁא וּבִמְתָּן.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּמִאֲכָל וּבְמִשְׁתֵּה.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּנִשְׁךְ וּבִמְרֻבֵּית.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּנִטְיַת גְּרוֹן.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵין.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּעֵינִים רְמוֹת.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּעֻזּוֹת מִצַּח.

וְעַל כָּל־סְלִיחוֹת. סְלַח־לָנוּ. מַחֲל־לָנוּ. כִּפֹּר־לָנוּ.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּפִרְיָקָת עַל.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּצַדִּית רָע.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּצֻרוֹת עֵין.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּקִלּוֹת רֹאשׁ.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עָרָף.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלִים לְהִרְעַ.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּרִכִּילוֹת.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּשִׁבּוּעַת שְׁוֹא.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּשִׁנְאָת חֲנָם.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּתִשּׁוּמַת יָד.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפָּנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לִבָּב.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח-לנו. מחל-לנו. כפר-לנו.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם עולה.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם חטאת.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם קרבן עולה ויורד.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם אשם ודאי ואשם תלוי.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מפת מרדות.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם כרת וערירי.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם ארבע מיתות בית דין:
סקילה, שרפה, הרג, וחנוק.

על-מצות "עשה" ועל-מצות "לא תעשה",
בין שיש בה "קום עשה" ובין שאין בה "קום עשה",
את-הגלויים לנו ואת-שאינם גלויים לנו.
את-הגלויים לנו – כבר אמרנום לפניך והודינו לך עליהם.
ואת-שאינם גלויים לנו – לפניך הם גלויים וידועים, כדבר שנאמר:
הנסתרת ליהוה אלהינו
והנגלת לנו ולבנינו עד-עולם לעשות את-כל-דברי התורה הזאת.
כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישרון בכל-דור ודור,
ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח.

אלהי, עד שלא נוצרתי – איני כדאי,
ועכשו שנוצרתי – כאלו לא נוצרתי,
עפר אני בחיי – קל וחרמר במיתתי:
הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלמה.
יהי רצון מלפניך, יי אלהי ואלהי אבותי,
שלא אחטא עוד, ומה שחטאתי לפניך – מחק ברחמיך הרבים,
אבל לא על-ידי יסורים וחללים רעים.

אלהי, נצר לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה.
ולמקללי נפשי תדם, ונפשי כעפר לכל תהיה.
פתח לבי בתורתך, ובמצותיך תרדף נפשי.
וכל-החושבים עלי רעה – מהרה הפך עצתם וקלקל מחשבתם.

עשה למען שמך, עשה למען ימינך,
עשה למען קדשך, עשה למען תורתך.
למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני.
יהיו לרצון | אמרי-פי והגיון לבי לפניך יהיה צורי וגאלי.
עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו ועל-כל-ישראל,
ואמרו אמן.

יהי רצון לפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו,
שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך.
ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות.
וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלם כימי עולם וכשנים קדמניות.

קדיש שלם
יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די-ברא כרעותה,
וימליך מלכותה בחיכוך וביומיכוך ובחיי דכל-בית ישראל,
בעגלא ובזמן קריב. ואמרו אמן.
יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.
יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל
שמה דקדשא בריך הוא
לעלא לעלא מכל-ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא
דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.
תתקבל צלותהון ובעותהון דכל-ישראל קדם אבוהון די-בשמיא.

ואמרו אמן.
יהא שלמא רבא מן-שמיא וחיים עלינו ועל-כל-ישראל. ואמרו אמן.
עשה שלום [י"א השלום] במרומו, הוא יעשה שלום עלינו ועל-כל-ישראל.
ואמרו אמן.

יש אומרים בליל יום כפור:
לדוד מזמור
ליהוה הארץ ומלואה
תבל וישובי בה.
כיהוא על-ימים יסדה ועל-נהרות יכוננה.
מי-יעלה בהר-יהוה ומי-יקום במקום קדשו.
נקי כפים ובר-לבב
אשר | לא-נשא לשוא נפשי ולא נשבע למרמה.

יֵשׁוּא בִּרְכָה מֵאֵת יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁרָאֵל.
 זֶה דּוֹר דִּרְשָׁיו מִבְּקָשֵׁי פִנְיָךְ יַעֲקֹב סֵלָה.
 שְׂאוּ שְׁעָרִים | רְאשֵׁיכֶם וְהִנֵּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.
 מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזֹז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה.
 שְׂאוּ שְׁעָרִים | רְאשֵׁיכֶם וְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹאוּ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.
 מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה.

שחרית

יש מוסיפים אחרי פסוקי דמרא:

שִׁיר הַמַּעֲלֹת מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיךָ יְהוָה.
 אֲדֹנָי שְׂמֵעָה בְּקוֹלִי תִהְיֶינָה אַזְנוֹיךָ קְשׁוּבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנִי.
 אִם-עֲוֹנוֹת תִּשְׁמְרֵנִי אֲדֹנָי מִי יַעֲמִיד?
 כִּי-עֲמַךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּנָּרָא:
 קִנִּיתִי יְהוָה קִוִּיתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחֵלְתִּי.
 נַפְשִׁי לֹאדֹנָי מִשְׁמְרִים לְבָבְךָ שְׁמְרִים לְבָבְךָ.
 יַחַל יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוָה כִּי-עַם-יְהוָה הִתְחַסַּד וְהִרְבָּה עִמּוֹ פְדוּת.
 וְהוּא יַפְדֶּה אֶת-יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו.

אחרי ברכת 'יוצר אור', יש מוסיפים כאשר אומרים פיוטי היוצר.
 אור עולם באוצר חיים, אורות מאפל אמר ויהי.

בחזרת הש"ץ פותחים את הפיוטים:
 מסוד חכמים ונבונים = ומלמד דעת מבינים –
 אפתחה-פי בתפלה ובתחנונים
 לחלות ולחנן פני (מלך מלכי המלכים ו)אדוני האדונים.

הפיוט הזה נהוג לקרוא ביו"כ:

אתה הוא אלהינו בשמים ובארץ.
 גבור ונערץ = דגול מרבבה.
 הוא שח ויהי = וצוה ונבראו.
 זכרו לנצח = חי עולמים.
 טהור עינים יושב סתר.
 כתרו ישועה = לבושו צדקה.
 מעטהו קנאה = נאפד נקמה.

סתר יושר = עצתו אמונה.
 פעלתו אמת = צדיק וישר.
 קרוב לקוראיו באמת, רם ומתנשא,
 שוכן שחקים, תולה-ארץ על-בלימה.
 חי וקים נורא ומרום וקדוש.

לפני מוסף החזן קורא בלחש:

הנני, העני ממעש, נרעש ונפחד מפחד יושב תהלות ישראל.
 באתי לעמוד ולהתחנן לפניך על-עמך ישראל אשר שלחוני,
 ואף-על-פי שאיני כדאי והגון לכה.
 לכן, אבקש ממך, אלהי אברהם, אלהי יצחק ואלהי יעקב,
 יי, יי, אל, רחום וחנון, אלהי ישראל, שדי, אים ונורא –
 יהיה-נא מצליח דרכי אשר אנכי הולך,
 ועומד לבקש רחמים עלי ועל-שולחי.
 ונא אל-תפשיעם בחטאתי, ואל-תחיבם בעוונותי, כי חוטא ופושע אני,
 ואל-יפלטו בפשעי, ואל-יבשו בי, ואל-אבוש בם.
 וקבל תפילתי כתפלת זקן ורגיל ופרקו נאה וזקנו מגדל וקולו נעים,
 ומערב בדעת עם הבריות. ותגער בשטן לבל ישטינגני.
 ויהי-נא דלוגנו עליך אהבה, ופשעינו תכסה באהבה.
 וכל-צרות ורעות הפך-נא לנו ולכל-ישראל
 לששון ולשמחה לחיים ולשלום. והאמת והשלום אהבו.
 ואל-יהי שום מכשול בתפילתי.
 ויהי רצון מלפניך, יי, אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב,
 האל הגדול הגבור והנורא, אל עליון, אהיה אשר אהיה –
 שכל-המלאכים שהם פועלי תפלות
 יביאו תפילתי לפני כסא כבודך, ויפיצו אותה לפניך,
 בעבור כל-הצדיקים והחסידים והתמימים והישירים
 ובעבור כבוד שמך הגדול והנורא.
 כי אתה שומע תפלת עמך ישראל ברחמים. ברוך אתה שומע תפלה.

פיוטים למוסף

ונתנה תקף-קדשת-היום כי הוא נורא ואים,
 ובו תנשא מלכותך ויכון בחסד כסאך,
 ותשב עליו באמת.

אמת כי אתה הוא דין ומוכיח ויודע ועד, וכותב וחותם [וסופר ומונה], ותזכר כל-הנשכחות, ומאליו יקרא, ותפתח ספר הזכרונות, וחותם-יד כל-אדם בו.

ובשופר גדול יתקע, = וקול דממה [דקה] ישמע. ומלאכים יחפזון, = וחיל ורעדה יאחזון.

ויאמרו הנה יום הדין לפקד על-צבא-מרום בדין, כי לא יזכו בעיניך בדין.

וכל-באי עולם יעברון לפניך בבני מרון: י"א כבנומרון כבקרת רועה עדרו מעביר צאנו תחת שבטו – כן תעביר ותספור ותמנה ותפקד נפש כל-חי. ותחתך קצבה לכל-בריה, ותכתב את-גזר דינם.

בראש השנה יכתבון = וביום [צום] כפור יחתמו: כמה יעברון וכמה יבראון, מי יחיה ומי ימות. מי בקצו ומי לא בקצו.

מי במים ומי באש, מי בחרב ומי בחיה, מי ברעב ומי בצמא, מי ברעש ומי במגפה, מי בחניקה ומי בסקילה.

מי ינוח ומי ינוע, מי ישקט ומי יטרף, מי ישלו ומי יתסר, מי יעני ומי יעשר, מי ישפל ומי ירום.

ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את-רע הגזרה.

כי כשמך כן תהלתך: קשה לבעוס ונוח לרצות, כי לא תחפץ במות המת, כי אם בשובו מדרכו וחייה. ועד יום מותו תחכה-לו, אם ישוב – מיד תקבלו.

אמת כי אתה הוא יוצרם, ואתה יודע יצרם, כי הם בשר ודם.

אדם – יסודו מעפר וסופו לעפר, בנפשו יביא לחמו. משול כחרס הנשבר, כחציר יבש וכציץ נוכל, כצל עובר וכענן כלה, וכרוח נושבת וכאבק פורח, וכחלום יעוף.

ואתה הוא מלך, אל, חי וקים: אין קצבה לשנותיך. ואין קץ לארך ימך, ואין לשער מרכבות כבודך. = ואין לפרש עילום שמך. שמך נאה לך. = ואתה נאה לשמך. ושמנו קראת בשמך.

עשה למען שמך. וקדש את-שמך על-מקדישי שמך – בעבור כבוד שמך הנערץ והנקדש כסוד שיח שרפי-קדש המקדישים שמך בקדש – דרי מעלה עם דרי מטה – קוראים ומשלישים בשלוש קדשה בקדש, קדושה:

חזן: ככתוב על-יד נביאך, וקרא זה אל-זה ואמר: חזן וקהל: קדוש | קדוש קדוש יהיה צבאות מלא כל-הארץ כבודו. חזן: כבודו מלא עולם, משרתיו שואלים זה לזה: "איה מקום כבודו?" לעמתם "ברוך" יאמרו:

חזן וקהל: ברוך כבוד-יהוה ממקומו. חזן: ממקומו הוא יפן ברחמים, ויחן עם המיוחדים שמו: ערב ובקר בכל-יום תמיד, פעמים באהבה "שמע" אומרים – חזן וקהל: שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה | אחד.

חזן: הוא אלהינו, הוא אבינו, הוא מלכנו, הוא מושיענו. והוא ישמיענו ברחמי שנית, לעיני כל-חי, "להיות לכם לאלהים – חזן וקהל: אני יהוה אלהיכם".

חזן: אדיר אדירנו – יהוה אדירנו מה-אדיר שמך בכל-הארץ. והיה יהוה למלך על-כל-הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד וישמו אחד. ובדברי קדשך כתוב לאמר:

חזן וקהל: ימלך יהוה | לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה. חזן: לדור ודור נגיד גדלך, ולנצח נצחים קדשתך נקדיש, ושכחך, אלהינו, מפנינו לא ימוש לעולם ועד, כי אל מלך גדול וקדוש אתה.

חמול על-מעשיך, ותשמח במעשיך, ויאמרו לך חוסיך בצדקך עמוסיך: "תקדש אדון על-כל-מעשיך." כי מקדישיך בקדשתך קדשת, נאה לקדוש פאר מקדושים.

ובכֵּן, יִתְקַדֵּשׁ שְׁמִי, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל-יִשְׂרָאֵל עַמִּי,
וְעַל-יְרוּשָׁלַיִם עִירִי וְעַל-צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדִי,
וְעַל-מַלְכוּת בֵּית-דָּוִד מְשִׁיחִי וְעַל-מְכוֹנִי וְהִכְלָדִי.

עוֹד יִזְכָּר-לָנוּ אַהֲבַת-אֵיתָן אֲדוֹנֵינוּ,
וּבִכְּן הַנֶּעֱקֵד יִשְׁפִּית מַדִּינָנוּ,
וּבִזְכוּת הַתֵּם יוֹצִיא [הַיּוֹם] לְצֶדֶק דִּינָנוּ,
כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ.

בְּאֵין מַלִּיץ יִשָּׁר מוֹל מַגִּיד פֶּשַׁע,
תַּגִּיד לִיעֶקֶב דְּבַר, חֶק וּמִשְׁפָּט,
וְצִדְקָנוּ בַּמִּשְׁפָּט, הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט.

הַאֲחִיז בְּיַד מִדַּת מִשְׁפָּט, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא אֵל אֲמוֹנָה.
הַבֹּחֵן וּבֹדֵק גִּנְזֵי נִסְתָּרוֹת, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא בּוֹחֵן כָּלִיּוֹת.
הַגּוֹאֵל מִמּוֹת וּפְדוּתָה מִשַּׁחַת, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא גּוֹאֵל חֶזֶק.
הַדֵּן יַחֲדִידִי לְבָאֵי עוֹלָם, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא דֵּין אֲמֶת.
הַהִגּוּי בִּ"אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה", וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא הָיָה וְהוּא וְיִהְיֶה.
הַנִּדְאִי: כִּשְׁמוֹ כֵּן תִּהְלֶתוּ, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא וְאֵין בִּלְתּוֹ.
הַזּוֹכֵר לְמִזְכָּרֵיו טוֹבוֹת וְזְכוּנוֹת, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא זּוֹכֵר הַבְּרִית.
הַחוֹתֵךְ חַיִּים לְכָל-חַי, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא חַי וְקַיִם.
הַטּוֹב, וּמַטִּיב לְרָעִים וְלַטּוֹבִים, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא טוֹב לְכָל.
הַיּוֹדֵעַ יֵצֵר כָּל-יִצּוּרִים, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא יוֹצֵרם בְּבִטָּן.
הַכֹּל יָכוֹל וְכוֹלֵלם יַחַד, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא כֹל יָכוֹל.
הַלֵּךְ בְּסִתְרֵי בָצֵל, שְׂדֵי, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא לְבָדוּ הוּא.
הַמְמַלִּיךְ מַלְכִים וְלוֹ הַמְּלוֹכָה, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא מֶלֶךְ עוֹלָם.
הַנוֹהֵג בְּחִסְדּוֹ עִם כָּל-דּוֹר, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא נוֹצֵר חֶסֶד.
הַסּוֹבֵל, וּמַעֲלִים עֵין מִסּוֹרְרִים, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא סוֹלֵחַ סֵּלָה.
הַעֲלִיּוֹן, וְעֵינָיו אֵל-יִרְאִיו, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא עוֹנֶה-לְחֹשׁ.
הַפּוֹתֵחַ שַׁעַר לְדוֹפְקֵי בְּתִשּׁוּבָה, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא פּוֹתֵחַ יָדוֹ.
הַצּוֹפֶה לְרָשָׁע וְחַפֵּץ לְהַצְדִּיקוֹ, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא צָדִיק וְיִשָּׁר.
הַקָּצֵר בְּזַעַם וּמֵאֲרִיךְ אֶף, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא קָשָׁה לְכַעֵס.
הַרְחוּם, וּמַקְדִּים רַחֲמִים לְרַגֵּז, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא רַךְ לְרַצּוֹת.
הַשּׁוֹהַ, וּמַשְׁוֶה קִטּוֹן וְגָדוֹל, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא שׁוֹפֵט צָדִק.
הַתֵּם, וּמִתְמַם עִם תְּמִימִים, וְכָל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא תָּמִים פְּעֻלּוֹ.

תִּשְׁגֹּב לְבָדֶךָ וְתִמְלֹךְ עַל-כָּל בְּיָחוּד, כִּכְתוּב:
וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל-כָּל-הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יְהוָה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

וַיֵּאָתִיו כָּל לְעַבְדְּךָ וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ
וַיְגִידוּ בְּאֵיִם צִדְקָךָ, וַיְדַרְשׁוּךָ עַמִּים לֹא יָדְעוּךָ
וַיִּהְלָלוּךָ כָּל-אַפְסֵי-אָרֶץ וַיִּזְמְרוּ תַּמִּיד "יְגַדֵּל יְיָ".

וַיִּזְבְּחוּ לָךְ אֶת-זִבְחֵיהֶם [נ"א: וַיִּזְנְחוּ אֶת-עֲצָבֵיהֶם]

וַיַּחֲפְרוּ עִם פְּסִילֵיהֶם וַיִּטּוּ שָׁכֶם-אֶחָד לְעַבְדְּךָ,

וַיִּירָאוּךָ מִבְּקָשֵׁי פָנֶיךָ [נ"א: וַיִּירָאוּךָ עִם שְׁמֶשׁ]

וַיִּכְפְּרוּ כַּח מַלְכוּתֶךָ. וַיִּלְמְדוּ [נ"א: וַיִּלְמְדוּ] תּוֹעִים בִּינָה

וַיִּמְלְלוּ אֶת-גְּבוּרָתְךָ וַיִּנְשְׂאוּךָ מִתְנַשֵּׂא לְכָל-לְרֹאשׁ,

וַיִּסְלְדוּ בַּחֲלִילָה פָנֶיךָ וַיַּעֲטְרוּךָ נִזְר תִּפְאָרָה.

וַיַּפְצְחוּ הָרִים רִנָּה וַיִּצְהָלוּ אֵיִם בְּמֶלֶכְךָ

וַיִּקְבְּלוּ עַל-מַלְכוּתֶךָ [עֲלֵיהֶם],

וַיְרוֹמְמוּךָ בְּקֹהֶל עָם וַיִּשְׁמְעוּ רַחוּקִים וַיָּבֹאוּ

וַיִּתְּנוּ לָךְ כֶּתֶר מְלוּכָה.

בְּקִשָּׁה עַל שְׁלֻמֹת תְּפִילַת הַחֲזָן, וְנֹאמַר לֹא דוֹקָא עַל יְדֵי הַחֲזָן:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

הָיָה עִם-פִּיפְיוֹת שְׁלוּחֵי עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל

הַעוֹמְדִים לְבִקֵּשׁ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנוֹת מִלִּפְנֶיךָ עַל-עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

הוֹרֵם מִה שְׂיֵאמְרוּ, הַבִּינֵם מִה שְׂיִדְבְּרוּ,

הַשִּׁיבֵם מִה שְׂיִשְׁאַלוּ, יָדַעַם הֵךְ יִפְאָרוּ.

בְּאוֹר פָּנֶיךָ יִהְלִכוּן בֶּרֶךְ לָךְ יִבְרַכּוּן,

עַמֶּךָ – בְּפִיהֶם יִבְרַכּוּן, וּמִבְּרָכוֹת פִּיךָ יִתְבָּרְכוּן.

עַמֶּךָ – לִפְנֶיךָ יַעֲבִירוּן וְהֵם בַּתּוֹךְ יַעֲבֹרוּן.

עֵינֵי עַמֶּךָ בָּם תְּלוּיּוֹת וְעֵינֵיהֶם לָךְ מִיַּחְלוֹת.

גְּשִׁים מוֹל שׁוֹד [נ"א: אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ] לְהִלְחָמָה לְשַׁכֵּךְ כָּעַס וְחִימָה.

וְעַמֶּךָ מְסִבִּיבִים אוֹתָם כַּחוֹמָה,

וְאֵתָה [מִן-הַשָּׁמַיִם] תִּשְׁגִּיחַ אוֹתָם לְרַחֲמָה.

עֵין נוֹשָׂאִים לָךְ לְשָׁמַיִם לֵב שׁוֹפְכִים נִכְחָךְ כְּמַיִם,

וְאֵתָה תִּשְׁמַע (מִן) הַשָּׁמַיִם.

שְׁלֹא יִכְשְׁלוּ בְּלִשׁוֹנָם, וְלֹא יִנְקְשׁוּ בְּשִׁנּוֹתָם,

וְלֹא יָבוֹשׁוּ בַּמַּשְׁעָנָם, וְלֹא יִכְלְמוּ כִּם שְׂאוֹנָם,
וְאֵל יֹאמֶר פִּיהֶם דָּבָר שֶׁלֹּא כִרְצוֹנָךְ.

כִּי חֲנוּנִיךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, הֵמָּה חֲנוּנִים וּמְלַמְדֶיךָ הֵמָּה מְלַמְדִים,
כְּמוֹ שִׁידְעָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, אֶת־אֲשֶׁר תַּחֲזֵן יוֹחֵן, וְאֶת־אֲשֶׁר תִּרְחַם יִרְחָם,
כְּכַתּוּב בַּתּוֹרָתְךָ: וְחֲנַנְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲחֻץ וּרְחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם.
וְנֹאמַר: אֵל־יִבְשׁוּ בִי | קִנְיֶיךָ אֲדַנִּי יִהְיֶה צְבָאוֹת
אֵל־יִכְלְמוּ בִי מִבְּקִשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

בקשת החזן:

אוֹחִילָה לָאֵל אֲחֻלָּה פָּנָיו, אֲשָׁאֵלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנֶה לְשׁוֹן.
אֲשֶׁר בִּקְהַל־עַם אֲשִׁירָה עֲזוֹ, אֲבִיעָה רִנּוֹת בְּעַד מַפְעָלָיו.
לְאָדָם מַעֲרִכ־לֵב וּמִיִּהוּזָה מַעֲנֶה לְשׁוֹן.
אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.
יִהְיוּ לְרִצּוֹן | אֲמַר־פִּי וְהִגִּינוֹן לְבִי לִפְנֶיךָ יִהְיֶה צוּרִי וְגֹאֲלִי.

בברכת הודאה בחזרת הש"ץ מוסיפים בכל תפלות ו"כ:

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ, זָכַר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ כַּעֲסֶךָ, וְכָל־הָ: דָּבָר וְחָרֵב וְרָעַב וְשָׂבִי וּמַשְׁחִית
וְעוֹן וּמִגָּפָה וּפְגַע רָע, וְכָל־מַחֲלָה וְכָל־תַּקְלָה וְכָל־קִטְטָה וְכָל־מִינֵי פְרַעְנִיּוֹת
וְכָל־גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאוֹת חָנָם – מַעֲלִינוּ וּמַעַל כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ.

החזן קורא, והקהל עונה 'אמן' אחרי כל בקשה:

הַיּוֹם תִּאֲמָצְנוּ. הַיּוֹם תִּבְרַכְנוּ. הַיּוֹם תִּגְדְּלֶנוּ. הַיּוֹם תִּדְרָשְׁנוּ לְטוֹבָה.
הַיּוֹם תִּשְׁמַע שְׁוַעֲתָנוּ. הַיּוֹם תִּקְבֹּל בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן אֶת־תַּפְלָתָנוּ. הַיּוֹם
תִּתְמַכְנוּ בִּימִין צִדְקָךְ.

קהל: כִּהַיּוֹם הַזֶּה תִּבְיָאֲנוּ שְׁשִׁים וּשְׁמִחִים בְּבִנְיַן שְׁלָם. כְּכַתּוּב:

וְהַבִּיאוֹתֶיךָ אֶל־הָר קֹדֶשִׁי וְשִׁמְחָתֶיךָ בְּבֵית תַּפְלָתִי

עוֹלָתֶיךָ וְזִבְחֶיךָ לְרִצּוֹן עַל־מִזְבְּחִי

כִּי בֵיתִי בֵּית־תַּפְלָה יִקְרָא לְכָל־הָעַמִּים.

וְנֹאמַר: וַיִּצְוֵנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֲקִים הָאֵלֶּה

לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

לְטוֹב לָנוּ כָּל־הַיָּמִים לְחִיתָנוּ כִּהַיּוֹם הַזֶּה.

וְנֹאמַר: וּצְדָקָה תִּהְיֶה־לָנוּ

כִּי־נִשְׁמַר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ.

וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום

יְהִי־לָנוּ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל עַד־הָעוֹלָם.

עמידה לנעילה

אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,

אֱלֹהֵי אֲבֹרָה, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.

הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן,

גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת,

וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זָכְרָנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים,

וְחַתְּמָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶגֶן אֲבֹרָה.

אַתָּה גִּבּוֹר לַעֲוֹלָם, אֲדַנִּי, מַחְיָה מֵתִים אַתָּה,

רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרִיד הָטֵל,

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מַחְיָה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים,

סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים,

וּמְקִים אֲמוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפֶר,

מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת? =

וּמִי דוֹמֶה לָךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמַחְיָה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה?

מִי כְמוֹךָ, אֲב הַרְחַמְתָּ? זוֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֹאמֵן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מַחְיָה הַמֵּתִים.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל־יּוֹם יִהְלֹךְ סֵלָה.

וּבִכְן, תֵּן פִּחְדְּךָ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, עַל־כָּל־מַעֲשֶׂיךָ,

וְאִימָתְךָ עַל־כָּל־מַה שִּׁבְרָאתָ.

וַיִּירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים,

וַיַּעֲשׂוּ כָל־מַעֲשֵׂיךָ אַחַת לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּלִבֵּב שְׁלָם.

כְּמוֹ שִׁידְעָנוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְׁלֹטוֹן לִפְנֶיךָ, עַז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ,

וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל־כָּל־מַה שִּׁבְרָאתָ.

ובכן, תן כבוד, יי, לעמך, תהלה ליראיך, ותקנה לדורשיך, ופתחון-פה למיחלים לך, שמחה לארצך וששון לעירך, וצמיחת קרן לדוד עבדך, ועריכת-נר לבן-ישי משיחך – במהרה בימינו.

ובכן, צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו, וחסידים ברנה יגילו, ועולתה תקפץ-פיה, וכל-הרשעה בלה כעשן תכלה, כי תעביר ממשלת זדון מן-הארץ.

ותמלך אתה, יי, לבדך על-כל-מעשיך – בהר ציון משכן כבודך, ובירושלים עיר קדשך. ככתוב בדברי קדשך: ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה.

קדוש אתה ונורא שמך, ואין אלוה מבלעדיך. ככתוב: ויגבה יהוה צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה. ברוך אתה, יי, המלך הקדוש.

אתה בחרתנו מכל-העמים, אהבת אותנו ורצית בנו, ורוממתנו מכל-הלשונות, וקדשתנו במצותיך, וקרבתנו מלכנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת. ותתן-לנו, יי אלהינו, באהבה

את-יום (בשבת: השבת הזה לקדשה ולמנוחה ואת-יום) הכפורים הזה, למחילה ולסליחה ולכפרה, ולמחל-בו את-כל-עונותינו, מקרא-קדש, זכר ליציאת מצרים.

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבוא, ויגיע, ויראה, וירצה, וישמע, ויפקד, ויזכר זכרוננו, ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן-דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל-עמך בית ישראל – לפניך,

לפליטה, לטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום

ביום הכפורים הזה

זכרנו, יי, אלהינו, בו – לטובה,

ופקדנו בו – לברכה, והושיענו בו – לחיים,

ובדבר ישועה ורחמים, חוס וחסנו, ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.

אלהינו ואלהי אבותינו,

מחל לעונותינו ביום (י"א בשבת: השבת הזה וביום) הכפורים הזה,

מחה והעבר פשעינו וחטאתינו מנגד עיניך, כאמור:

אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכר.

ונאמר: מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאותיך שובה אלי כי גאלתיך.

ונאמר: כי-ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם

מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו.

אלהינו ואלהי אבותינו, (בשבת: רצה במנוחתנו)

קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך,

שבענו מטובך, ושמחנו בישועתך,

(בשבת: והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך,

וינוחו בה ישראל מקדשי שמך). וטהר לבנו לעבדך באמת,

כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בל-דור ודור,

ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל סולח.

ברוך אתה, יי, מלך מוחל וסולח לעונותינו, ולעונות בית ישראל,

ומעביר אשמותינו בכל-שנה ושנה,

מלך על-כל-הארץ, מקדש (בשבת: השבת ו) ישראל ויום הכפורים.

רצה, יי אלהינו, בעמך ישראל ובתפלתם,

והשב את-העבודה לדביר ביתך,

ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון,

ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים.

ברוך אתה, יי, המחזיר שכינתו לציון.

מודים דרבנן:

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו,

אלהי כל-בשר, יוצרנו, יוצר בראשית.

ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש, על שהחייטנו וקיממתנו.

כן תחיינו ותקיימנו, ותאסף גליותינו לחצרות קדשך,

לשמר חקיך ולעשות רצונך, ולעבדך בלבב שלם, על שאנחנו מודים לך.

ברוך אל ההודאות.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׁאַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד,
צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא.

לְדוֹר וָדוֹר נִוְדָה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ –

עַל־חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בִּידְךָ, וְעַל־נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ,
וְעַל־נִסִּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל־נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת –
עָרַב וְבָקֵר וְצֹהָרִים.

הַטוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶּיךָ,
מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

וְעַל־כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְיִתְרוֹמֵם שְׁמֶךָ, מִלְּכָנוּ, תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְחַתָּם לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה,

וְיִהְיֶה לָנוּ אֶת־שְׁמֶךָ בְּאֵמֶת, הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֵלָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַטוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נִאֲהָ לְהוֹדוֹת.

כאשר הכהנים עולים לדוכן, החזן קורא:

כְּהִנִּים!

כהנים: בְּרוּךְ אַתָּה, יי אֱלֹהֵינוּ, מִלְּךָ הָעוֹלָם,

אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּקִדְּשׁוֹ שֶׁל אֶהְרֶן,

וְצִוָּנוּ לְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ.

יְאֹר יְהוָה | פָּנֵינוּ אֵלֶיךָ וְיִחַנֶּךָ.

יֵשׂא יְהוָה | פָּנֵינוּ אֵלֶיךָ וְיִשֶּׁם לָךְ שְׁלוֹם.

מי שחלם חלום רע יבקש על חלומו, ויכוון לסיים עם החזן:

אדיר בַּמְּרוֹם, שׁוֹכֵן בְּגִבּוֹרָה, אַתָּה שְׁלוֹם וְשְׁמֶךָ שְׁלוֹם.

יְהִי רָצוֹן שְׁתִּשִּׁים עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל

חַיִּים וּבִרְכָּה לְמִשְׁמַרְת שְׁלוֹם.

שִׁים שְׁלוֹם, טוֹבָה וּבִרְכָּה, חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים

עֲלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.

בְּרַכְנוּ, אֲבִינוּ, כָּלֵנוּ כְּאַחַד בְּאוֹר פָּנֶיךָ,

כִּי בְּאוֹר פָּנֶיךָ נִתְּתָ לָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ,

תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת־חֶסֶד, וְצִדְקָה וּבִרְכָּה

וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם,

וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ.

בְּסִפּוּר חַיִּים, בְּרַכָּה, וְשְׁלוֹם, וּפְרִיָּסָה טוֹבָה נִזְכֵּר.

וְנַחֲתֶם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וְשְׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתָנוּ, וְאֵל תִּתְּעַלֵּם מִתְּחַנֻּתָנוּ.

שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזֵי פָנִים וְקָשִׁי עֲרֹף

לוֹמַר לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: "צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ",

אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בִּגְדָנוּ. גִּזְלָנוּ. דִּבְרָנוּ דְּפִי.

הַעֲוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדָנוּ. חָמְסָנוּ. טָפְלָנוּ שִׁקָּר.

יַעֲצָנוּ רָע. כָּזַבְנוּ. לָצָנוּ. מִרְדָּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְדָנוּ.

עֲוִינוּ. פִּשְׁעָנוּ. צָרְרָנוּ. קִשְׁיָנוּ עֲרֹף.

רִשְׁעָנוּ. שַׁחַתָנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲזָנוּ. תַּעֲתָעָנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמַּשְׁפָּטֶיךָ הַטוֹבִים וְלֹא שָׁוִה־לָנוּ.

וְאַתָּה צַדִּיק עַל־כָּל־הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אֵמֶת עָשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ, יוֹשֵׁב מְרוֹם? = וּמָה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ, שׁוֹכֵן שְׁחָקִים?

הֲלֹא כָל־הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה נוֹתֵן יָד לְפוֹשְׁעִים, וַיִּמְיֶנֶךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים.

וְתִלְמָדָנוּ, יי אֱלֹהֵינוּ, לְהַתְּוֹדוֹת לְפָנֶיךָ עַל־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ,

לְמַעַן נִחְדַּל מִעַשְׂק יַדֵּינוּ.

וְתִקְבְּלָנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ כְּאֲשֵׁים וּכְנִיחוֹתִים,

לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ.

אֵין קֵץ לְאֲשֵׁי חַבּוּתֵינוּ, וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוּחֵי אֲשִׁמוּתֵינוּ.

וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׁאַחֲרִיתָנוּ רַמָּה וְתוֹלַעָה: לְפִיכֶךָ הִרְבִּיתָ סְלִיחָתָנוּ.

מָה אֲנַחְנוּ? מָה חַיִּינוּ? מָה חֲסִידָנוּ? מָה צַדִּיקָנוּ? מָה יִשׁוּעָתָנוּ? מָה כְּחָנוּ?

מָה גְבוּרָתָנוּ? מָה נֹאמַר לְפָנֶיךָ, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ?

הֲלֹא כָל־הַגְּבוּרִים כָּאֵין לְפָנֶיךָ, וְאֲנָשֵׁי הַשֵּׁם כֹּלָא הִיוּ, וְחַכְמַיִם כְּבָלִי מַדְעַ,

ונבונים כבלי השפל. כי רב מעשיהם תהו, וימי חייהם הכל לפניה. ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הכל.

אתה הבדלת אנוש מראש ותכירוהו לעמד לפניך.
כי מי יאמר לך מה תפעל? ואם יצדק מה יתן-לך?
ותתן לנו, יי אלהינו, באהבה את-יום [צום] הכפרים הזה,
קץ ומחילה וסליחה על-כל-עונותינו, למען נחדל מעשק ידינו,
ונשוב אליך לעשות חקי רצונך בלבב שלם.
ואתה ברחמיך הרבים רחם עלינו, כי לא תחפץ בהשחתת עולם.
שנאמר: דרשו יהוה בהמצאו קראהו בהיותו קרוב.
ונאמר: יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבתיו
וישב אל-יהוה וירחמנו ואל-אלהינו כי-ירבה לסלוח.
ואתה אלוה סליחות, חנון ורחום, ארך-אפים ורב-חסד ואמת ומרבה
להטיב, ורוצה אתה בתשובת רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם,
שנאמר: אמר אליהם חי-אני | נאם | אדני יהוה אם-אחפץ במות הרשע
כי אם-בשוב רשע מדרכו וחייה
שובו שובו מדרכיכם הרעים ולמה תמותו בית ישראל.
ונאמר: החפץ אחפץ מות רשע נאם אדני יהוה
הלוא בשובו מדרכיו וחייה
ונאמר: כי לא אחפץ במות המת נאם אדני יהוה והשיבו וחי.
כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בבל-דור-ודור,
ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח.

אלהי, עד שלא נוצרתי אני כדאי, ועכשו שנוצרתי כאלו לא נוצרתי.
עפר אני בחיי, קל וחמר במיתתי.
הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלמה.
יהי רצון מלפניך, יי אלהי ואלהי אבותי, שלא אחטא עוד.
ומה שחטאתי לפניך מחק ברחמיך הרבים,
אבל לא על-ידי יסורים וחללים רעים.

אלהי, נצר לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה.
ולמקללי נפשי תדם, ונפשי כעפר לכל תהיה.
פתח לבי בתורתך, ובמצותיך תרדף נפשי.

וכל-החושבים עלי רעה – מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם.
עשה למען שמך, עשה למען ימיך,
עשה למען קדשך, עשה למען תורתך.
למען יחלצון ידיך הושיעה ימיך וענני.
יהיו לרצון | אמרי-פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי.
עשה שלום במרומו, הוא יעשה שלום עלינו ועל-כל-ישראל,
ואמרו אמן.

יהי רצון לפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו,
שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך.
ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות.
וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלם כימי עולם וכשנים קדמוניות.

בנעימה קדושה

אגודה אחת לעשות רצונך

בתקוה לימים טובים יותר: נחמה ליבוביץ אמרה שהאור"ם הוא הפרודיה של אותה אגודה.

שלטון

כן בקהלת [ח ד] וכן במחזור גולדשמידט, וראה מאמר של מאיר בר-אילן בקובץ כתבור הרים' ע' 266.

פתחון-פה למיחלים לך, שמחה לארצך

יש לחזנים לא מנוסים נטייה לעצור או להוריד קולם בין שני האיברים האלה, אלא כל הפסקה 'ובכן תן כבוד' היא משפט אחד ארוך בלי כל סיבה לעצור באמצע. וראוי להרים את הקול במילים 'למיחלים לך' בצפייה להמשך המשפט.

אלוה

מלעיל, ויש לבטא ה' בסוף: אחרי הפתח, כמו 'אפרוח'.

ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח (אלא אתה)

נפתלי וידר עמד על כך שהיו שתי נוסחות, אחת שכללו 'ומבלעדיך', ואחרת שכללה 'אלא אתה', ואין צורך או יתרון בכפילות.

בספר חיים ... נזכר. ונכתב ...

הפרדת 'נזכר' מ'ונכתב' על פי בירנבוים.

צריך לקרוא מלעיל, בניגוד למרבית המילים בארמית. מקור הביטוי (בכפל התיבה) בתרגום לתוכחה [דברים כח], ולכן נכון לא להוסיף את 'ו' החיבור, כי בתרגום איננה.

שחרית

המלך

עליית החזן בתיבה זאת מתאימה לענ"ד כל השנה ובשלוש רגלים. כי ארבעת התארים [האל, הגדול, הגבור, הנורא] נזכרו קודם בקיצור, וכאן הרחיב הפייטן ופרש. אך 'המלך' לא היה ביניהם, ולכן טבעי להפסיק שם.

אתה הוא אלהינו בשמים ובארץ

חלוקת הפיוט במחזורים רבים מטעה את הציבור, ויש שמאבדים את כל ההקבלות של הפיוט. [כגון 'גבור ונערץ' = 'דגול מרובה', 'הוא שח ויהי' = 'צוה ונבראו וכו']

חי וקם

צירוף זה מצוי בתפילות רבות. אף בערבית קוראים כן. אך לא מצאנו הביטוי 'קם' תמיד, שאין בו כל הגיון. אלא יש לקרוא 'תמיד ימלך עלינו'.

אבינו מלכנו:

קרע רוע גור דינו

העיר הרב חיים זוננפלד (בעלון ענג שבת) כי יש לקרוא "קרע רוע גזר, דינו". ולא ברור למה כתב כן. אולי הבין מן הט"ז שכתב שיש לקרוא "רוע גזר" בנשימה אחת (כדי שלא יישמע שמבקש מה' לגזור את דינו) שצריך להפסיק לפני 'דינו'. אבל נראה פשוט שיש לחבר אותם, ורק להפסיק מעט אחרי 'קרע'.

מחק

כן נראה לענ"ד כי הדקדוק היום מחייב לנקד פתח כמו בעמידה לחול, אף כי מחק מצוי בדפוסים.

זכר כי עפר אנחנו

בסידורים רבים יש 'זכר' [ה'מקור'], אך הוא משמש בדרך כלל במקרא רק להוראות ומצוות השם. לא ראוי שניתן להקב"ה הוראות ופקודות. הניקוד 'זכור' פחות מתאים כי הוא מציין עובדה, אך עיקר 'אבינו מלכנו' בקשות.

חננו ועננו

חננו בקמץ קטן. מנהג נאה הוא לקרוא את הקטע בשקט, כי לא נכון לספר בקול רם [קל וחומר לא לשיר] שאין בנו מעשים.

מוסף

הנני העני ממעש

ראוי שהחזן יקרא תפלה זאת **בלחש**, כי יש בו כמה עניינים שלא טוב לספר בקול, ולא רק העדר המעשים של החזן. אך מה נעשה שיש חזנים שחשוב להם לסלסל בקולם? אף ענין השטן איננו לרוח חכמים רבים, אשר סוברים שהשטן איננו אלא משל. הקריאה 'דילוגנו' מיוסד על מדרש הפסוק 'ודגלו עלי אהבה': יהי נא דילוגנו עליך אהבה. ופירושו: קבל את תפלתנו באהבה למרות השגיאות שבה.

ונתנה תוקף-קדושת-היום

הסיפור שנכתב על רבי אמנון הופרך על ידי מציאת פיוט עתיק של הקליר, אשר מתכתבת עם הפיוט 'ונתנה תוקף', ובכך נודע כי 'ונתנה תוקף' עתיק עוד יותר. מחברו איננו ידוע. [נראה על כך במרשתת במאמר של שולמית אליצור]. הרעיון, שנקבע גורלנו בימים הנוראים ואף התשובה והתפלה צריכים להתרכז בימים אלה, נוגדת במידה רבה את התפישה שבכל עת יכול האדם לתקן, ואין זאת גזירה, אלא לעולם יש תקווה.

המנגינה: חלוקת השורות נעשתה על פי הקריאה הנכונה ככל האפשר. כאשר עקבתי בחוברת זאת בשעת התפלה, החזן זימר את המילים במנגינה ידועה שהלחין יאיר רוזנבלום. והבחנתי שבעצם חבר את המילים בכל הפיוט **בדיוק** כמו שהלקתי, מתחלת הפיוט ועד סוף המנגינה, ללא כל שינוי. נראה כי מלמעלה הכריז הקב"ה כי זאת מנגינה ראויה לפיוט. ומי יתן ומלחינים אחרים ילמדו כמוהו להתאים את המנגינה למילים, ולא כמו רבים שעבורם המנגינה עיקר ללא קשר עם הבנת המילים.

בבתי כנסת רבים קוראים את הסיום [לקראת הקדושה] במנגינת לכת שמחה. יתכן שהדבר נועד להפיג את המתח שנוצר מן הפחד האופף את התפלה. אך מנגינה כזאת יוצרת גם אי-התאמה, באשר הקטע הזה נמשך כהקדמה לקדושה, שודאי זקוקה לכובד ראש וכוונה יתרה.

כבני מרון: במקור ככל הנראה **כְּבָנוּמְרוֹן**, שמשוה את הרועה המונה את צאנו למפקד חיל גדול המונה את חייליו, כי כן לעתים משמש numerus ברומית.

האוחז ביד מדת משפט

כמו בפיוט 'אתה הוא אלהינו בשמים ובארץ' [המוזכר לעיל], פיוט זה סובל מחיבורי משפטים לא נכונים בפי העם. השגיאה נוצרה כנראה כי הביטוי 'וכל מאמינים' היה במקור קריאת הקהל העונה בחיזוק דברי החזן.

עלינו: סגירת ההיכל לפסוק 'שהם משתחווים'... בימים הנוראים

יש לשאול למה לסגור את ההיכל באמירת הפסוק. בארצות הנצרות סוגרים את ההיכל בתיבות 'שלא שם חלקנו'... ככל המונס' בתירוץ אפולוגטי כלשהו. ובטור כתוב על 'עלינו' (בימי החול) 'וכשיגיע אל 'ככל המונס' יפסיק מעט קודם שיאמר 'ואנחנו כורעים ומשתחווים' שלא יהא נראה כאילו חוזר למעלה' (כלומר להדגיש ש'ואנחנו' הוא בניגוד - ולא תוספת - לנאמר לעיל).

האם נוסח הטור לא קלל את הפסוק המצונזר 'שהם משתחווים'...? לדעת פרופ' דב

רפל הוא בוודאי הכיר את הנוסח מסידורו של רב עמרם גאון ומסידור הרמב"ם. אבל נראה כי כבר לא אמרו את הפסוק. וההפסק בין 'המונס' ל'ואנחנו' נועד לתת שהייה לקורא לומר את הפסוק **בלחש**. ולא העז הטור לכתוב את זה במפורש, והעביר את המסורת רק בעל פה.

ועוד במחזור ליום כיפור של **אברהם נפת**: 'בעבור שהמתפללים לא ישכחו לאמור את המלים בשקט, החליטו לסגור את הארון פסוק לפני זה ולפתוח . . . היום החזרנו את השורה לתוך התפילה, אבל נשאר המנהג בכמה מקומות לסגור את הארון.' וראוי להחזיר עטרה ליושנה: לא לסגור את הארון בימים הנוראים, ובימות השנה לא להפסיק לפני הכריעה.

ועל הכריעה עצמה: יש שפורסים מפה מול הפנים בעת ההשתחויה בגלל האיסור להשתחוות על אבן 'מִשְׁפִּית'. (יש אומרים שמ'משכית' נגזרה המלה 'מוֹזְאִיקָה'). ולכן כתוב בשולחן ערוך (או"ח קלא) שנהגו לפזר עשבים על הרצפה כדי להפסיק בין הפנים לרצפה.

ומבאר שם 'באר היטב': **בראש השנה אינו צריך עשבים, דאין נופלים על פניהם, רק כורעים ומשתחוים ב'עלינו', אבל ביום כפור נופלים על פניהם בסדר העבודה.**

אוחילה לאל

זאת בקשת החזן, וראוי שרק הוא יקראנה.